

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija Poljanska cesta št. 32.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trisopna petít-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je na Poljanski cesti h. št. 32.

Izhaja vsak dan, izvemži nedelje in praznike, ob 1/26. uri popoldne.

Štev. 48.

V Ljubljani, v sredo 27. februvarija 1884.

Letnik XII.

Duhovska kongrua.

Že uni dan smo povedali, da je začel odsek, ki ga je državni zbor izvolil za vredovanje duhovske kongruie, pretresati dotični načrt. Že pred dvema leti je bil izdelal osnovo za plače samostalnih duhovnikov in duhovnih pomočnikov po raznoterih krajih in deželah, kakor tudi za pokojnino onemoglih duhovnih pastirjev, ter jo izročil vladi v pretres. Pa vlada je molčala in se ni izrazila, boče li tej osnovi pritrdila ali ne, ampak je obetala odseku nekakih pojasnil in nasvetov, kako bi se dalo pridobiti milijon goldinarjev, ki ga bo morala država doplačevati vsled zboljšanja duhovske kongruie. Ko pa teh pojasnil le ni bilo, in so se zlasti iz severnih škofij jako pičlo plačani duhovniki začeli oglašati, naj bi se reč že skoraj vredila, ko je rusinski škof Sembratovič celó deputacijo pripeljal na Dunaj cesarja in ministerstvo prosit, da bi se duhovske plače že skoraj zboljšale, sklenil je eksekutivni odsek državnozborniške večine, da naj odsek pričeto delo dovrši ne gledé na to, kaj k temu poreče vlada.

Odsek se je v ta namen zbral 20. t. m., in liberalni poslanci Scharschmid, Beer in Granitsch so ministra vprašali, kaj poreče vlada k nastavkom odsekovim. Pa g. minister ni dal jasnega in odločnega odgovora; rekel je le, da se posvetovanju ne bode ustavljal, da ima zarad denarnih stroškov, ki jih bode povikšanje kongruie zahtevalo, jako tehtne pomisljike in bi bil zarad tega raje imel, ko bi se bil odsek držal vladnega načrta. Ta odgovor liberalnim poslancem ni bil všeč, in zapustili so odsek, ki je proti koncu postal celó nesklepčen. Predno se je to zgodilo, je pa vendar imel priliko sprejeti načrt, ki določuje plače duhovnih pastirjev in vpojojenih duhovnikov. Deločilo se je:

1. Na Dolenjem Avstrijskem fajmoštrom na Dunaji 1800 gld., kaplanom 500 gld., v Dunajski okolici 1200 gld., kaplanom 400 gld., v mestih in toplicah 1000 gld., kaplanom 400 gld., v drugih krajih 800 gld., kaplanom 350 gld., v farah brez kaplana pa 700 gld.

2. Za Česko, Moravsko, Šlezijo in Gorenjo Avstrijo: V Pragi in Brnu 1200 gld., kaplanom 400 gld.; Urfahru, Riedu, Steyru, Welsu in Opavi 1000 gld., kaplanom 400 gld.; v praški in brnski okolici, v mestih z več ko 5000 prebivalci in po toplicah 900 gld., kaplanom 350 gld.; v drugih krajih 800 gl., kaplanom 350 gld., fajmoštrom brez kaplanij pa 700 gld.

3. Za Štajarsko, Kranjsko, Koroško, Solnograško, Tirolsko in Predarelsko: V glavnih mestih 1000 gld., kaplanom 400 gld.; v mestih, trgih in večjih toplicah 800 gld., kaplanom 350 gld.; v drugih krajih 700 gld., kaplanom 300 gl., v farah brez kaplanij pa 600 gld.

4. Za Trst, Istro, Goriško in Bukovino: v Trstu 1200 gold., kaplanom 400 gold., v Črnovicah 1000 gold., kaplanom 400 gold., v tržaški okolici, mestih in trgih, ki imajo čez 3000 prebivalcev, in v večjih toplicah 700 gold., kaplanom 350 gold., v družih krajih 600 gold., kaplanom 300 gold.

5. Za Galicijo: V Levovu in Krakovem 1000 gold., kaplanom 400 gold., v mestih z nad 10.000 prebivalci, v Podgorci in Biali 700 gold., kaplanom 350 gold.; v mestih in trgih z nad 5000 prebivalci in v večjih toplicah 600 gold., kaplanom 300 gold., v drugih farah 500 gold., kaplanom 250 gold.

6. Za Dalmacijo: V Zadru 800 gold., kaplanom 350 gold., v mestih in trgih z nad 2000 prebivalci, v Hvaru, Korčuli, Makarski in večjih toplicah 600 gold., kaplanom 300., gl. v drugih krajih 450 gold., kaplanom 250 gold.

Prav primerno je pa odsek osnoval načrt gledé pokojnine onemoglih duhovnih pastirjev. Ta pokojnina znašala je doslej za fajmoštre 315 gold., za kaplane pa 210 gold., ne gledé na to, ali so 5 ali pa morda čez 50 let delali v vinogradu Gospodovem. Iz posebne milosti je vlada pokojnino včasih povikšala za 100 gold. Po nasvetu odsekovem se bode ta pokojnina ravnala po službenih letih in bode znašala:

A. za fajmoštre:

- 1) do 10 službenih let: po 300 gold.
- 2) od 10 do 20 službenih let: po 345, 350, 360, 370, 380, 390 in 400 gold.
- 3) od 20 do 30 službenih let: po 390, 400, 420, 440, 460, 480 in 500 gold.
- 4) od 30 do 40 službenih let: po 415, 425, 450, 475, 500, 525 in 550 gold.
- 5) čez 40 službenih let: po 440, 450, 480, 510, 540, 570 in 600 gold.

B. Za kaplane:

sub. 1) po 225 gld., 2) po 250 gld., 3) po 275 gld., 4) in 5) po 300 gld. Po tem načrtu je samo za fajmoštre, ki so do 10 let opravljali duhovniško službo, in za gg. kaplane odmerjena enaka pokojnina, kar je prav in pravično. Pokojnina fajmoštrov, ki so čez 10 let bili v duhovski službi, se pa ravna po velikosti kongruie, in je sedmera, kakor je kongrua znašala ali 450, 500, 600, 700, 800, 900, 1000 gld. In to se nam ne zdi primerno. Tudi s to pokojnino duhovniki ne bodo prav lahko shajevali, ako si ne bodo med svojim službovanjem kaj prihranili. Kdor pa ima več kongruie, si bode gotovo laglje kaj na stran dejal za svoje stare dni, kakor kdor ima bolj pičlo kongruo. In vendar se je za duhovne, ki so imeli v službi boljšo plačo in večo kongruo, ki so si toraj laglje kaj prihranili, odločila tudi večja pokojnina, ker bode na pr. duhoven, ki je služil čez 40 let, in je imel samo 450 gld. kongruie, dobival 440 gld. pokojnine, fajmošter s 1000 gld. ali še večo kongruo pa 600 gld. Postava sicer dopušča, da sme minister jako onemoglim duhovnikom dovoliti večjo pokojnino, kakor bi jo po velikosti kongruie zaslužili, vendar pa določuje, da ta pokojnina za fajmoštra nikdar ne sme presegati 600 gld., za kaplana pa ne 400 gld. In ker vlada že zdaj toži, da jo skrbijo večji stroški, ki jih bode zahtevalo vravnaje duhovske kongruie, si pač ne moremo misliti, da bi bila s takimi izvanrednimi podporami posebno radodarna. Ali tudi v tem oziru se bode dalo pozneje še kaj popraviti; zato pri vseh pomanjkljivostih, ki jih odse-

LISTEK.

Črtica iz kanclije.

(Iz ruskega poslovenil Iv. St.)

(Konec.)

Kar se tiče brzjava, prevzvišeni gospod, iziskovanja so dokazala, da se je ta posel v pravem času dovršil, ali da je odlok bil poslan v Tomsk mesto v Omsk.

Predstojnik se zopet namrgodi.

Kdo opravlja to službo? — Pokličite ga. Činovnik plašljivo odgovori: On bo precej prišel. Ravno zdaj je pri mirovnem sodniku. — Pri sodniku? A zakaj? Tožbe? Spodtikljivo ponašanje? — Ne, zavoljo civilne stvari z nekim najemnikom. Hoslov je hišni upravitelj pri Luninovi, kakor vam je menda znano. — Hm! . . . Lunin . . . pri katerih Luninovi? pri grofici? popraša blago Njegova prevzvišenost. — Samo ime je enako . . . Ona je vdova zdravnikova. — To je vse eno, reče prevzvišeni srdito, precej ga pošljite k meni. Jaz hočem z njim govoriti.

Njegova prevzvišenost je bila silno razburjena, ter ni hotela te zgoče prepustiti, pa da ne spregovori ktere o našem slavenskem nemaru in polovičnosti v vseh zadevah. Take krotovičnice so se zdele vedno tajniku kot obtožba proti samemu sebi, ali on je znal živo resnico svojega službenega Demosthena do konca poslušati, samo je nekako nestrpljivo čakal na konec njegovih govorov.

Konečno govornik preneha, da spet zapali smodko. Zdjaci stopi v sobo Hovlov. — Vi ste me zahtevali? vpraša ponižno.

Njegova prevzvišenost ga dostojanstveno pogleda. — Da . . . Vi, gospod moj Hovlov, vi nemarno opravljate svoje dolžnosti . . . V vašem odseku vlada največi nered. — Res, prevzvišeni gospod, ali samo po krivnji enega pisarja se je dogodila pomota nedavno pri odpravljanju. — To sem že vedel, da boste pisarja obdolžili. Ali kje ste imeli vi vaše oči? Zakaj ste vi tukaj? Vi zanemarjate službo, ker ste si nakopali na glavo še mnogo drugih dolžnost . . . A s čim se še ukvarjate? — Jaz sem upravitelj hiše, v kateri stanujem, ali ta služba me redko kdaj zadržuje v mojem uradovanju. — Vi lažete! Vi ste danes bili pri sodnji! Hovlov zarudi. — Resnica je, danes sem zanemaril službo, ali od pet let, kar služim, je

to bilo prvokrat, odgovori Hovlov, ter sam sebe hrabri, da bo miren. — Nesmisel. To se mora vsak dan ponavljati . . . Jeli vam je znan pregovor o dveh zajcih?

Činovnik molči. — Zakaj lovite oba zajca na enkrat, ko že narod pravi, da to ni logično . . . I kaj čem, prevzvišeni gospod — potreba, draginja, moja obitelj . . . — Stare tožbe! A kdo vam je rekel, da se ženite? Če ste že to neumnost storili, ne tožite na osodo, nego živite kakor znate in veste. Pustite vse fantazije o viši naobrazbi po vodi splavati, ne iščite zabav. Odgojite otroke, da vam bodo pošteni, koristni rokodelci, a ne kancelijski zajedavci. S praznim želodecem se ne dá umovati o filozofiji in o Sari Bernhardtovi.

Hovlov je komaj zdržal solze ter tiho poslušal predstojnikov govor, a Njegova prevzvišenost, s tem zadovoljna, začne naprej razpravljati to obljubljeno vprašanje. — Privatnih opravil jaz svojim činovnikom ne morem na noben način dovoliti. Človek ni Bog. On ni vsemogočen. Vedno pačijo privatna opravila v službi. V glavi je potem vedno nekakšen kaos, brezumnost, pri vsakem koraku vidimo tedaj naglost, površnost in nemarnost, — vse ono prokletu rusko: naj bo kakor hoče, samo da je ne-

kov načrt ima, vendar le izrekamo zadovoljnost, da je svoje dovršil, in mu le priporočamo skrbeti za to, da bode postava res že s 1. januarjem prihodnjega leta zadobila veljavo.

Tudi administratorji izpraznjenih far bodo dobivali plače iz verskega zaklada, in sicer: ako znaša fajmoštrova kongrua do 500 gold., po 30 gold. na mesec; ako znaša do 600 gold., po 40 gold.; ako znaša 700 do 900 gold., po 50 gold.; in ako znaša 1000 gold. ali še več, po 60 gold. na mesec. Nalšaš kam poslanim administratorjem se bode plača proti določevala, ki pa vendar ne sme presegati dveh tretjin fajmoštrove kongruje.

Iz teh določb je razvidno, da se je odsek prizadeval duhovnikom preskrbeti kolikor mogoče primerne plače. Nekatere reči se nam pa vendar dozdevajo jako pomanjkljive. Napačno se nam zdi, da se je skoraj povsod za fajmoštre, kjer ni vredjene kaplanije, določila manjša kongrua, kakor za fajmoštre s kaplani. Saj imajo prvi več opraviti, kakor drugi, ker une vse delo zadeva same, ti ga pa delé s svojim kaplanom.

Tudi razložek med mestnimi, topliški in kmečkimi farami se nam ne zdi primeren; ravno duhovniki na kmečkih farah imajo navadno več stroškov, ker morajo daleč pošiljati po meso in druge potrebne reči, vnanje tovariše sprejemati in pogostovati, ki po mestih in trgih ostajajo v gostilnah itd. Primernejše bi bilo, ko bi bili fare delili po velikosti in obilnosti dela, ali pa ko bi bili določili stalne plače z rednimi dokladami po preteku petih, osmih ali desetih let. To je seveda silno težavno, in bi se bilo moralo prepustiti posameznim deželam in škofijam, ki veliko natančneje poznajo svoje potrebe in domače razmere. Toda prav je, da se je storil v tem oziru vsaj prvi korak, ker smo prepričani, da se bodo dale pozneje popraviti napake, ki se bodo pokazale.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. febr.

Notranje dežele.

Pustna nedelja je bila za Čehe, Moravce in Šlezijance praznik narodnega pobratimstva. Iz vseh treh dežel sošli so se navdušeni bratje v zlati Pragi, da si ogledajo narodno gledališče, ki ga je narod sebi postavil. Najdaljši gostje so bili iz Opave in moravskega Ostrova, toraj več nego 40 milj daleč, in niso se vstrašili dolzega in težavnega pota, ne neprijetnega zimskega vremena. Koder so se peljali, po vseh postajah pozdravljalo jih je na sto in sto navdušenih narodnjakov, ki so jim „slava“ in srečno pot vpili. Pripeljalo se jih je blizo 1100 v dveh vlakih. Daljni gostje so bili po stari slovanski navadi v Pragi jako gostoljubno sprejeti in pogosteni. Da navdušenih govorov ni manjkalo, se samo po sebi razume.

Čehostovani so v najnovejšem času jeli tako živahno narodno življenje razvijati, da jih mi drugi Slovani še zadosti občudovati ne moremo. To gibanje zavedenega naroda, ki se je kar h krati treh dežel polastilo in se kakor ogenj od sela do sela širi, se najlepše dokazuje v nezmerni navdušenosti, s katero Čehoslovani od vseh krajev hité v zlato Prago, da si ogledajo narodno svetišče — prekrasno narodno

kaj. Zato pa gredó tudi vsi ruski poslovi bodisi kakor polž, bodisi se pak razpodijo kakor mjlina pena. Mi imamo sto in sto takih primerov. Zdaj je pa dolžnost društva, da se vzproti temu hrepenjenju za dobičkom. Konečno moram pa še dodati, da pri vsem tem tudi pravost trpi. Po mojem mnenju ni za moža čast, ako ima eno službo, da lovi še kod drugod zaslužek, ki bi bil morda mnogim siromašnejim bolj potreben! — Vi me menda razumite?

Njegova prevzvišenost obmolči, pogleda siromašnega Hovlova, ter jej postane popolnoma tesno pri srcu. Njej se je zdelo, kakor da se oči Hovlove čudno, strašno svetijo in kakor da se njegove pesti krčevito stiskajo.

Konečno je še pamet izgubil! Mogel bi me celó z rokami pograbit? puhne v glavo Njihove prevzvišenosti, ter si instinktivno z roko pokrije en del obritega obraza. Bode bolje, ako se o pravem času umakneš, reče si Njegova prevzvišenost, ter izročivši tajniku še nepregledane spise, pograbi klobuk in pohiti iz kancelije.

gledišče. Kar do sedaj še noben narod ni izumel, je Čehom prišlo na misel. Kje je še kdo bral, da bi se iz dežele posebni vlaki najemali, s kojimi se kmet poleg gospoda v gledališče vozi? V teku treh mesecev vpeljalo se je 40 posebnih gledaliških vlakov s 30.000 obiskovalci v Prago in že za tri mesece naprej je pa zopet 28 posebnih vlakov z več nego 20.000 ljudmi napovedanih, toraj v pol leta 70 vlakov, ki so skoraj da 50.000 ljudi v gledališče pripeljali. Po pravici se smejo Čehoslovani s ponosom primerjati starim Grkom, ki so se k svojim olimpiškim igram v tem smislu shajali, kakor se sedaj Čehoslovani shajajo v svoje narodno gledališče. To je tisti po nemških časnikih toliko obrekovani in zasramovani narod, ki sedaj v kulturnem naporu „izobraženim“ Nemcem z velikansko baklo sveti. Takemu rodu se ni niti pogina niti poplavljenja, še manj pa nemških pesti bati.

Dalmatinci so po vsem s postopanjem pravosodnega ministra dr. Pražaka nezadovoljni. Kakor so se ga za časa njegovega imenovanja na ministerski stol veselili, tako morajo sedaj javno priznavati, da Pražak za dalmatinske pravne razmere ni nič storil. Dalmatinci so se nadjali, da jim bo Pražak v ondašnje sodnije, ki imajo skoraj le s hrvaško narodnostjo opraviti, tudi hrvaški jezik uvedel. Toda zmotili so se. Pri dalmatinskih sodnijah je še vedno laščina uradni jezik, in bo tudi ostala, kakor sedaj stvar kaže, k večjemu, če bi jo morda — nemščina spodrinila. Hrvaški jezik na domačih hrvaških tleh nima veljave, ne takraj, ne unkray Litave. Za nemščino bi se nam že toliko čudno ne zdelo; ali da se zvičajnemu, nam in Avstriji sovražnemu Lahu tako streže, to nam je, kar naravnost rečeno, popolno nerazumljivo.

Pri obravnavi proračuna za opravljevanje državni železnice je prišla tudi razsvetljava železnice z električnimi svetilnicami v razgovor. Tako naj bi se o bodočnosti na čelu lokomotive obesila velika električna svetilnica, ki bi cesto vsaj na nekaj metrov daleč dostojno razsvetljevala. Sekcijski načelnik Czedik je rekel, da so se dotični poskusi izvanredno dobro obnesli, in da so le preveliki stroški krivi, ktere taka razsvetljava proizvaja, da se ni še vpeljala. Najprvo se bo vpeljala na vicinalnih železnicah, kjer je vrlo malo čuvajev. Da se bo manj nesreč zgodilo, zdi se nam popolnoma verjetno in tukaj naj bi država ne štedila, kjer varnost in človeško življenje velja.

Časniki so raznih misli gledé podpore družin *pregnanih anarhistov*. Kar jih je levičarske barve, so skoraj brez izjeme za to, da se družine podpirajo. Konservativni listi pa stvar od druge strani vzamejo. Če tudi pripoznavajo načelo, da ima vsak, kdor je v skrajni potrebi, tudi pravico, da se mu pomaga, so vendar le tega mnenja, da to načelo tukaj ne gré. Anarhisti dvignili so se proti državi in proti človeški družbi sami z nožem in revolverjem in država ni družega nič storila, kakor da je sebe in svoje pred hudodelsko roko obvarovala pregnavši zlodeje; zato se pač ne more od nje zahtevati, da naj jih sedaj še podpira.

Odkar so *anarhistom* na Dunaji vrata pokazali, se je v Budapeštu tista sodrga silovito pomnožila, ki nima stalnega zaslužka, pa le primerno dobro živi. V soboto, ko so obešali Majlatove morilce, nabralo se je teh čukov, ki se luči bojé, vse polno na kerepeški cesti in so bili že na to pripravljani, da bi bili napravili poulični škandal in se potem zopet na prodajalnice spravili, kakor so to meseca avgusta storili. Toda redarstvo je bilo oprezno in je že zjutraj pred sedmo uro vso kerepeško cesto s huzarji in redarji zastavilo. Huzarji so morali večkrat ljudi s silo razgnati. Proti najstjuri so že mislili, da se ni ničesar več bati, in so odšli. Komaj so pa pête odmaknili, je kar h krati okoli 200 postopačev iz vseh strani pritisnilo, ki so jako poželjivo svoje oči po bogato založenih prodajalnicah obračali. Huzarji morali so zopet nazaj, da so jih razgnali. Na vseučilišči v Pešti so pa farmaceuti zrogovili, k čemur jim je profesor Ditz, ki botaniko predava, povod dal. Preden je namreč Ditz svoje predavanje pričel, je svojim v obilnem številu zbranim poslušalcem vire našteval, iz katerih misli svoje predavanje zajemati. Vsi, kolikor jih je naštel, so bili nemški; madjarskih niti enega ni omenil in vendar imajo Madjari v tej stroki jako dobre knjige pisane. Ta brezobzirnost je nekega poslušalca napotila, da je profesorja vprašal, zakaj da ne omeni nobenega madjarskih botanikov. Profesor je pa neki odgovoril, da zaradi tega ne, ker niso za nič. Djaki mu prično žvižgati in kričati in ko bi profesor sam ne bil odšel iz dvorane, bi ga bili venkaj vrgli. Sklenili so med sabo, da ne bo nihče več Ditzovih predavanj poslušat hodil.

Vnanje države.

Nekateri listi in med temi tudi „Pester Lloyd“ se bavijo z novico, da bo še to spomlad *ruski car* nemškega cesarja obiskat prišel. Novica ravno ni neverjetna, in bi ta pohod imel več družbinskega značaja, kakor pa morda političnega, kajti kakor znano, sta si ruski in nemški cesar v sorodu. Ako bi pa stvar hoteli s političnega stališča motriti, bi pa skoraj smelo trditi, da iz nameravanega pohoda ne bo nič, ker se je politična prijaznost ravno v poslednjem času med nemško in rusko državo toliko negovala, da se ni bati, da bi se tako kmalo ohla-

dila. Političnih vzrokov toraj za popotovanje ni, za osobne se pa ne vé ne.

Nemško-ruske razmere so od dne do dne bolj prijazne. Rusija je jela svoje vojake od poljsko-nemške meje v notranje kraje prestavljati in Nemčija to videti tudi zaukaže, da vse tiste tolpe vojakov, kojim je bil za 1. aprila odhod na nemško-rusko mejo že napovedan, ostanejo na svojih dosedanjih krajih.

Manj prijazne so pa razmere med Nemško in združenimi državami *severne Amerike*. Nek berlinsk list je amerikanskemu poslancu v Berlinu očital sleparijo, ktere se je menda poslanec pri zgradbi železnic v severni Ameriki vdeležil, ter ga je še nadalje obdolžil, da tudi pri nemško-amerikanski politiki o uvaževanju svinjine iz Amerike na Nemško nima čistih rok. Stvar se je Amerikancem tako važna zdelo, da so v amerikanskem parlamentu o njej govorili, ter je predsednik Kurtis predlagal, naj se poslanec Sargent odpokliče domu, ker Bismark vedno le na to dela, da bi diplomatsko zvezo s severno-amerikanskimi združenimi državami popolnoma razdjal in to za to, da bi zabranil uvaževanje suhega svinjskega mesa in pa izdeljevanje Nemcev v Ameriko. Kurtisov predlog se ni sprejel, toraj Sargent še dalje v Berlinu ostane, ali če že ravno on ne, pa kakšen drug na mesto njega.

Ruska komisija za Turkestan, kateri je general Ignatiev na čelu, prišla je na sled ogromnemu izneverjenju, ki se je v teku poslednjih 14 let ondi sistematično vršilo. Izneverjena svota znaša več ko sto milijonov rubljev.

Iz *Suakima* se v London poroča, da so v Tokarji Mahdija uradniki navdušeno sprejeli, ter da so ustaši jako prizanesljivi proti prebivalcem in proti posadki. Govori se tudi, da se Tokar ni zaradi pomanjkanja streljiva podal, kajti še so imeli 40.000 patron v skladišči, vsak vojak pa vrh tega še 40 patron v žepu; za topove bilo je še 22 strelcev pripravljenih. Nubiški vojaki so odrekli pokorščino in se branijo v Trinkitat oditi, češ, da so njihove svinčene preslabe in ne bodo zaradi tega vstaških škitov predirati zamogle.

Kedive Tefik paša se bo menda za svoje častno mesto namestnega kralja zahvalil in se na Francosko preselil. Svojima agentoma v Parizu in Londonu je že naročil, naj mu najmeta potrebno stanovanje. Nekaj časa misli Tefik v Parizu in nekaj pa v Londonu prebivati.

Francozom se v Kitaji zdaj še primerno dobro godi in se pripravljajo za naskok Bak-ninha, ktere ga bi se bil admiral Courbet že lahko polastil, ako bi bil hotel. Da se ga ni, je vzrok ta, ker bi ne bil mogel sovražniku pota presteči, se je toraj rajši polovičarskega vspeha ognil. Kitajci nimajo več, kakor le 15.000 dobrih vojakov na Tonkinškem, vse drugo je sama kupljena sodrga, ki bo pri prvi priložnosti puško stran vrgla in zbežala. V Tonkingu so prebivalci Francozom menda sami od sebe 14.000 mož za pomoč ponudili. Ko bo vojska končana, vravnali bodo opravištvu, kjer se bodo že kolikor toliko morali domačih moči poslužiti, kajti denarja bo hudo manjkalo, ker ga je vojska mnogo požrla.

Izvirni dopisi.

Od hrvaško-kočevske meje, 25. febr. Tedaj žganje je vse krivo, da kmetijstvo tako grozno in res očitno propada! Da, da, istina je, žganje, če tudi ne vsega, je vendar mnogo premnogo krivo, da kmetijstvo tako propada. Pri nas je navada, tako kalužo piti, res tako velika, da kmetovalec ne dobi več delaveev, če jim žganjice ne dá; da jo marsikteri lahko pijejo celo noč, ne da bi jim bilo treba kaj zraven prigrizniti. Škode te navade, bolj prav pregrešne in pogubne razvade, ne bom tu našteval, ker vsakemu je že znana in vrli „Slovenec“ jo je že mnogokrat in od vseh strani označil.

Moj namen je pa danes še na nekaj opomniti, ker se ne spominjam, da bil bi že kdo o tem govoril. In veste, kaj mnogo pomaga, da kmetijstvo pojema? Prosta trgovina in prosto rokodelstvo. Vsled tega so pred nekimi leti krčme začele se množiti, kakor navadno pravimo spomlad ali na jesen gobe po dežji. Pri nas je bila prej včasih ena, včasih dve krčmi in zdaj? Ne vem prav, koliko jih je, vendar pa nekako 16 do 20, kakor so časi in okoliščine ugodne. Zdaj si pa izračunite, kam gré denar! In kakor je pri nas, tako je pa drugod.

Dalje so propada kmetijstev veliko krivi pogostni semnji. Kjer sta bila v okolici dva, trije semnji, jih je zdaj — nič ne presilujem — saj 25. Vsaka farica, malo da ne vsaka podružnica in količkaj večja vas hoče po dva, tri, štiri semnje na leto imeti. Da kramarji ne gredó brez nič, naj tudi še tako tožujejo in javkajo, da ni nič, bo gotovo vsak razumen takoj videl. Kako bi neki brez dobička že 10, 20 let vsak somenj po dolgem in širokem oblačili! Saj marsikteri kramar nič domá ni, le sem ter tje in

memogredé pride domu spat. Da je kmet potem takem zapeljan mnogo nepotrebnega kupovati, na vsake 14 dni (včasih pa tudi več) en dan postopaje po semnjih zgubiti; dostikrat popijati, kajti ruto kupiti pa ne za likof dati, prijatelja, znanca videti in ne za literček dati, to naj kdo drugi poskuša, kmetovalec se ne premaga. Da oštirji dobro točijo, spričuje, ker večinoma na večer prazne sode domu peljajo. In naj bi jim ne neslo, bi tako gotovo izostali, kakor kramarji, ko bi nič ne prodajali. Zdaj pa prosim: Vzemi pero in zapiši: Škodo po zamudi dela; škodo po kupovanju nepotrebnega; škodo po pijančevanju; škodo po strganju podplatov, obleke itd. (od drugih nenravnost danes besedice ne zinem, koš bi se pa silno velik napolnil, naj bi jih začel le po vrhu naštevati). Zdaj pa poštej le tvarinsko, t. j. denarno škodo, gotovo se boš za glavo prijel, imej že gosposko ali kmetiško, debelo ali drobno, tako številko ti bo skupni znesek pokazal; številke pa govoriijo zadosti razločno in na glas, naj bode kdo tudi na pol ali še bolj gluhi.

Pa kam sem zašel, to res ni bil moj namen, ko sem rekel, da zdanjega propada kmetijstva je prosto rokodelstvo in trgovinstvo krivo. Mislil sem pa jaz prostost na ta način, da sme vsaki ne le ene trgovine se lotiti, ampak kolikor hoče. Tako prodaja eden in isti trgovec jedilne raznovrstne pridelke, potem vse izdelke za obleko, potem železnino, zraven tudi knjige, podobice in molekne in vrh vsega tega ima še krčmo.

Navadno so taki podvzetniki jako prebrisani. Naselijo se kje v veči vasi in čez pol leta vedó za vsakega kmeta, koliko repov ima v hlevu, in tudi, če so njegova lastnina ali koga družega. Kadar to enkrat v mazineu ima, potem tudi svoje mreže nastavi. Od daleč kliče kmeta, naj pride kaj kupiti, mu razkazuje in ponuja, da je kos vsakemu judu. Če kmetič pravi, da nima denarja, se mu čudi, da je tako priprost, da ga še ne pozná, da ga rad počaka itd. Kmetič se dá preslepiti, vzame blago, brez kterega bi bil lahko še kak čas prebil. Tako se dolg naredi, v knjigo zapiše in tudi kakih 10% zraven za dobroto in čakanje. „No, tako le, oče, zdaj je vse opravljeno. Kadar boste mogli, mi bote pa plačo prinesli. Dandanašnji moramo drug drugemu zaupati. Veliki kupci meni, jaz kmetiču, pa gre vse dobro.“ Že pri vratih (ker se priprost kmetič ne spomni) ga še le domisli: „E, veste kaj, oče, za vaše znanje in za likof ga morava pa vendar pol literčka popiti.“ Kmetič, nekoliko iz hvaležnosti, ker je blago na upanje dobil, nekoliko, ker ga je sram, da bi mu stiskač ali še grše ne rekel, se vdá. Pa polliterček je šembrano majhen, kaj bode to za dva moža? No, saj se pomaga, namesto enkrat, se pa trikrat, štirkokrat natoči, pa je zmota glažerjeva popravljena. Da se tudi to vknjiži, kaj pak da, naj že kmetič na to misli ali ne. In to se potem ponavlja, kadar je treba, če tudi je potreba že prav majhna in — verjemite ali ne — poznam reveža, ki je v treh letih mogel od hiše, dasiravno prej ni nobenega dolga imel, ter je pošteno shajal. Zlasti pa je tega mnogo krivo množstvo obrtnij. Naj bi eden prodajal pridelke za hrano, drugi izdelke za obleko, tretji železnino, četrti imel krčmo, nikoli bi kmetič tako naglo v dolgove ne prišel, še manj pa bil tako naglo od hiše pognan. Ravno zato pa, ker pri enem vse dobi, se navadi zarad ljudomile (!) prijaznosti trgovca, k njemu zahajati, vsak kup in dolg zapisati — dokler se mu beraška palica v roke potisne.

Naj se to v merodajnih krogih dobro pomisli. Kar sem pisal, sem pisal iz lastne skušnje, pa tudi po zanesljivih možeh slišal.

Iz Lavantinske škofije, 26. febr. (Bratovščina zmernosti.) Z ozirom na Vaš dopis „Iz kamniškega okraja“ v štev. 46 in z ozirom na vsestransko potrebo, da se enkrat odločno začne boj proti nevarni kugi žganjepitja, ki naše mehko in deloma nevedno ljudstvo duševno in telesno na nič spravlja, naj Vašim čitateljem naznanim, da je v naši škofiji že dolgo to mnenje razširjeno, da se ti kugi more najvpešneje le z bratovščino zmernosti v okom priti, in da se je pri nas takošen poskus že l. 1865 naredil. Ta poskus se sicer ni posrečil, ker namerovano društvo ali bratovščina sv. Janeza Kerstnika se ni ustanovila, dasiravno so mil. knezoškof bili že vse osnovali in tudi statute ali postave za to bratovščino priobčili. Ker se zdaj želje po taki bratovščini od različnih krajev glasijo, ker je potreba take bratovščine dandanes velike večja, ker bo se vsled tega več in morebiti podvzetenih mož tega dela lo-

tilo, je zdaj veliko verjetniše, da se vstanovitev take bratovščine posreči.

Da bi k izvršitvi tega brez dvombe imenitnega čina po svoji slabi moči tudi kaj pripomogel, priobčujem tukaj načrt postav nameravane „bratovščine sv. Janeza Kerstnika“, kakor so bile v nemškem jeziku priobčene v „Verordnungsblattu“ za lavantinsko škofijo dne 29. novembra 1865. Načrt teh postav se v prestavi tako glasi:

Udje te bratovščine morejo biti možje, oženjeni ali vdovci in mladenči po dopolnjenem 15. letu.

Dolžnosti udov so:

1. Prosta obljuba dana pri vstopu v društvo z mož-besedo dušnemu pastirju: a) da ne bo nikoli nezmerno pil vpijanljivih pijač, žganja pa celó ne. b) da bo se ogibal oštarij ali krčem, v kterih so se zavoljo hišnega nereda ali slabih priložnosti že večkrat dogodili pretepi ali pohujšljivi dogodki, ali ktere so sploh na slabem glasu; c) da ne bo hodil na plese, zlasti ne ob nedeljah, praznikih in žegnanjih, naj bi bili kjerkoli; d) da bo tudi druge po mogočnosti napeljeval, kar je on sam pod a, b, c, držati obljubil.

2. Vsakdanja molitev enega „Očenaša“ in „Češčene Marije“ z dostavkom: „Sv. Janez Kerstnik, sprosi mi pri Bogu stanovitnost v mojih slabih sklepih“.

3. Sprejetje sv. zakramentov pokore in Rešnjega telesa na god sv. Janeza Kerstnika ali v njegovi osmini.

Vodstvo te bratovščine imajo povsod gg. župniki; le v posebnih okoliščinah se sme izročiti g. kaplanu. Vodja bratovščine naj bere na god sv. Janeza Kerstnika sv. mašo z blagoslovom in ima kratek nauk za ude. Imena udov naj ima v posebni knjižici zapisana z dnevom njihovega pristopa, in ko bi se to zgodilo, z dnevom izstopa.

Ustop in izstop v društvo in iz društva je popolnoma prostovoljen, tako, da se nihče ne sme siliti v društvo stopiti, pa tudi iz društva izstopiti se mu ne sme braniti.

Kdor dolžnosti pod 1. a, b, c, prostovoljno neče izpolnjevati ali očitno njim nasproti ravna — zlasti če se javno pregreši zoper zmernost ali se celó vdeleži kakšnega pretepa, naj se iz društva izbriše, ko se mu je poprej to od vodje med štirimi očmi naznanilo bilo.

Po različnih krajih in potrebah bi se vsakako še moralo pri teh postavah marsikaj spremeniti, vendar v glavnih potezah bi te postave za tako društvo povsod zadostovale. Presodite gospodje, ki vam je blagor in sreča našega ljudstva pri srcu, te besede in ne odlagajte v svojih krogih te misli razširjati, da se kmalu vresniči na srečo našemu ubogemu ljudstvu.

Domače novice.

(Pri deželnem glavarju grofu Thurnu) je bil v ponedeljek obed, h kteremu so bili povabljeni viši častniki.

(Imenovanje.) Gospod Ivan Tekavčič, absolviran jurist, imenovan je za konceptnega praktikanta pri deželni vladi kranjski.

(Včerajsnja maskarada „Sokola“) v starem strelišču je bila prav sijajna. Zgornji prostori so bili kar v očaran vrt spremenjeni, tako vse polno je bilo najlepših cvetlic, v raznih podobah in grmičih, da se jih človek nagledati ni mogel. Enako lepa je bila tudi razsvitljava. Pričujočih je bilo nekako 600 gostov, mask pa menda čez 200. Počastili so veselico skoraj vsi svetni dostojanstveniki ljubljanski: Deželni predsednik, baron Winkler, fml. Müller, deželni glavar, grof Thurn, župan Grasselli, g. Dreo predsednik hranilnice, g. Kušar, predsednik kupč, zbornice itd. Vse je zanimala hrvatska ženitev v originalni opravi. Mislimo, da na ta večer bo še marsikdo dolgo mislil.

(Pusta pokopali) so tudi v čitalnici, namreč v restavracijskih prostorih prav slovesno in spodobno. Napravilo je namreč v teh prostorih maskarado delavsko društvo in ta veselica, čeravno zeló živahna, je bila vseskozi spodobna in brez vsacega nereda. Sploh se sme reči, da akoravno je sinoči po Ljubljani skoro vse pusta kolikor toliko preganjalo, vendar ni slišati nikjer o kakem pretepu ali kaki nerodnosti — dokaz, da pustni norci niso nevarni.

(Nekaj novega.) V včerajsnjem „Narodu“ brati je na prvem mestu nekaj, česar do zdaj še ni bilo

v nobenem slovenskem, vsaj političnem listu ne. To je namreč vabilo slovenskim pisateljem, v kterem se razpisujete dve darili (4 in 2 cekina) za najboljša „Podlistka“. No, darili niste ravno prezapeljivi, posebno, če bi razsodbo v roke dobil kak svojeglaven „strokovnjak“. Če bodo slovenski listi tako pogostoma z novega lezli na dan, kakor se je ravno zdaj začelo, utegne upitje po „sotrudnikih“ postati še silneje.

(Meso se draži.) To tožbo je slišati zdaj čedalje bolj pogostoma med ljubljanskimi prebivalci in to ne samo med srednjimi in revnimi, marveč tudi med premožnejšimi stanovi; posebno teletnina je poskočila v ceni tako, da si kmalu marsikdo ne bo mogel privoščiti pečenke. Mesarji, pri kterih se pritožujejo kupovalci o previsoki ceni, pa se zgovarjajo s tem, da so jim po somnjih, kjer kupujejo živino, in tudi pri kmetih in živinorejcih ceno podražili tuji kupci iz Nemškega, ki vedno gonijo in vozijo po cele trope govedi in prešičev iz dežele. Kar je nam znano, je na tem pač nekaj resnice, vendar pa ne toliko, da bi se to moglo na ceni mesa tako poznati, kakor se pozna zdaj. Je pač stara reč, da mora podraženje plačati vživalec dvojno; saj tudi hišni gospodar, če mu je davek na. pr. za 10 gold. na leto povišan, poskoči s stanovninno pri vsakem stanovalecu za 10 glđ. Naj bi toraj tudi na to zadevo obrnil ljubljanski magistrat svoje oprezno oko in pretresal, če se ne dá morda kaj pomagati.

Razne reči.

— Iz Ribnice se nam poroča: 26. svečana 5 minut pred pol 6. uro bil je tukaj kratek potres; trajal je kake sekunde in le enkrat je bolj močno sunil.

— V bolnišnici usmiljenih bratov v Šent-Vidu na Koroškem se je leta 1883 zdravilo 708 bolnikov. Med njimi jih je bilo 577 Korošcev, 36 Kranjcev, 17 Štajarcev, 34 Hrvatov. Umrlo jih je od vseh le 69, toraj le devet od sto. Slovenci! ako usmiljeni brat potrka na vaše duri, odprite mu svoja srca in roke; saj to, kar daste temu bratu, gre le samo za uboge bolnike.

— Puškarski fabrikant Peter Wernig v Borovljah na Koroškem je dobil privilegij za neko iznajdbo, ktero imenuje „Wernig's Wechselwender“.

— Statističen izkaz o požarih od l. 1870 do 1880 kaže, da je bilo v Avstriji l. 1876 najmanj požarov, namreč 4529, l. 1880 pa največ: 7017. (Torej tudi v tem oziru napredek!) Primeroma je v Avstriji vsako leto 4263 požarov; kakor kaže statistika je pa izmed teh 4263 pogorelecev, komaj polovico zavarovanih. 13% vseh požarov povzročila je hudobna roka.

— Kdo zmordri ljudstvo? Lansko leto so samo na Českem zastavili v loterijo 4.314.000 glđ., zadeli pa samo 2.314.000 glđ. Prostovoljni davek loteristov presega torej samo na Českem poldrugi milijon. Mnogo se je že pisalo in govorilo zoper loterijo, ki napravi največ škode med najbolj revnim ljudstvom. Skoro vsako leto je bila ta zadeva pred državnim zborom, a ukrenilo se ni še nič, ker vselej se oglasi finančni minister in kaže na onih sedem milijonov, ki jih prinaša loterija državi in kterih ne more nikakor pogrešiti. Torej sedem milijonov ima država dobička od loterije, ktero vzdržujejo krvavi delavčevi žulji!

— Nravnost v razsvetljenem stoletju. Pod naslovom: „Sodoma in Gomora“ poročajo slovaške „Narodne Novine“, da je bilo lansko leto v Budapešti po zdravstvenem in redarskem izkazu 16.679 očitnih vlačug. Po tem takim ni čuda, da izmira madjarski narod!

— Nemški pravnik in znani publicist Runsen je dejal nekđaj svojemu sinu: „Nemci so zdaj izvoljeni narod božji na zemlji; ako hočeš pa Nemec biti, moraš biti Prus, drugače se ti bo slabo godilo“. Zdaj naj se pa še kdo čudi, da naši nemčurji tako zaljubljeno v Berlin gledajo!

— Kongregacija obredov je imela 23. januarija sejo, v kteri so pretresavali vprašanje, so li resnični čudeži, ki so se zgodili na priprošnje P. Klementa Marije Hofbauer-ja, redemptorista na Dunaji. Prvi nagib, da bi ga proglasili za svetnika, je prišel od dunajskega mesta, kjer je blaženi živel, deloval in umrl (v začetku tega stoletja). Zgodilo se je že več čudežev na njegovo priprošnje, tako je ozdravela mlada deklica, kteri so zdravniki vso pomoč odrekli. Ta čudež spričalo je že več Hofbauerjevih sovrstnikov s prisego.

— Kako se množé judje na Ogerskem. Za cesarja Jožefa II. bilo je na Ogerskem 25 tisuč judov. V začetku tega stoletja zrastle je to število že na 50 tisuč, koncem l. 1829 pa na 100 tisuč. Leta 1847 ponašala se je Ogerska z 270.000 otroci Abrahamovega rodú, l. 1870 s 500.000 in zdaj — s 700.000! O nesrečno ljudstvo, ki mora rediti toliko pijavk!

— Neki kupec v Iglavu zvedel je še le zdaj, da je pred 7 leti zadel 25.000 gl. na bukarški loz. Da je bilo začudenje veliko, misli si lahko vsak.

— Pot v Jeruzalem. Kakor druga leta, zbrali se bodo tudi letos potniki v Monakovem, od koder gredo v Rim in Jeruzalem. Pot nastopijo 21. aprila in se vrnejo še le 20. junija. Obiskali bodo Verono, Loreto in Brindiz; od tod se popeljejo v Aleksandrijo, kjer ostanejo nekoliko dni. Iz Kahire podajo se v Jafu, obiščejo karmelski samostan, Nazaret, Tiberijo in Sihem, od koder gredo v Jeruzalem. Da ogledajo vse veče zanimivosti, ostanejo tam 12 dni in stanujejo v avstrijskem hospiciu. Nazaj gredé obiščejo Neapol in Rim. Tu jih bodo sprejeli sv. oče in potem se vrnejo skozi Asisi, Florenco, Milan, sv. Gotthard in Einsiedeln (v Švici) v Monakovo. Vsa pot stane, če se kdo hoče peljati v drugem razredu 1450 mark ali 870 gold. Pismena oglasila sprejema Herman Geiger, častni kanonik Božjega groba v Monakovem, Veterinärstrasse št. 10.

— Starodavni spominek. V razvalinah nekdanjega mesta Tebe v Egiptu je našel slavni francoski učenjak Maspero, kateremu je po Mariellesovi smrti izročena muzej v Bulagu, koptiško cerkev iz 5. stoletja. Ko so vzdignili delavci velik kamen, zapazili so sarkofag, ki je bil okrašen z napisi. V jednom kotu je bil koptiški spis in črna glina. Na tem kraju je jel Maspero kopati in že čez tri dni so prišli do vhoda v podzemeljsko koptiško cerkev. Pet stopnjic pelje noter. Tla imajo tlak, stene so obložene z belim kamenjem in so še precej dobro ohranjene. Na levi strani pri vhodu je slop, na katerem je v 300 vrstah spisan konec govora proti monofizitizmu v tebanskem narečju. Tudi so se našli izreki sv. Cirila aleksandrijskega o obeh naturah v Kristusu, o sv. Trojici itd. Vse stene so popisane z molitvami in izreki raznih svetnikov v koptiškem jeziku, pa tudi v grškem in sirske. Ta globoko v zemljo zakopana cerkev, ki je bila nad tisoč let odmaknjena ljudem, priča, da je nauk katoliške cerkve v sedanjih dobi ravno tak, kakor je bil pred 1500 leti. Kar se je takrat učilo, uči se še dandanes.

— Pet kometov na enkrat. Vodja zvezdarne v Kordovi (v južni Ameriki) dr. Gould naznanja, da je videl 15. decembra pr. l. pet kometov na enkrat. Kot vzrok temu navaja veliko vročino, ki je bila meseca decembra v južni Ameriki. Toplomer je kazal v senci 39 stopinj, med tem, ko se druga leta živo srebro ni vzdignilo nad 34. stopinjo.

— Karol IX. francoski kralj prašal je nekdanj slovečega laškega pesnika Torquata Tassa, kdo je po njegovem mnenju najbolj blag? Pobožni Tasso mu odgovori brez daljšega pomisla: „Bog!“ „Kdo je pa za Bogom?“ praša ga na to kralj. „Oni“, odvrne mu pesnik, „oni, ki je Bogu najbolj podobni“.

— Neznani pesnik in opazovalec dogodkov današnjih dni izrazil je svoje mnenje o pridobitvah razsvetljenega stoletja v teh-le stihih, ki prav natanjko označujejo našo dobo:

Ista clientelae sunt jura perennia nostrae:
Fingere, mentiri: dummodo nemo sciat.
Si tibi quisquam obest: occide, occasio si adsit,
Aut lingua aut ferro: dummodo nemo sciat.
Opprime, quem sursum nolens emergere cernis,
Fac, gemat, jaceat: dummodo nemo sciat.
Religio vestis sit, quam induis, exuis, — et vis
Mentem nulla liget: dummodo nemo sciat.
Si Deus est, bonus est; si non, non est metuendus;
Quod lubet, hoc liceat: dummodo nemo sciat.

Če je ni prave pogodil, sodi naj vsak latinščine vešč bralec!

Telegrami „Slovenca“.

Dunaj, 27. febr. Na dvorni ples prišla sta cesar in cesarica pa cesarjevič in cesarjevična ter več udov cesarske rodovine. Ob pol osmih je bilo navzočih skoro 800 povabljenec, izmed katerih jih je več odlikoval cesar po ogovoru. Ob polnoči je bil konec slavnosti.

London, 26. febr. Dozdanje pozvedovanje je pokazalo, da je razpók na Viktorijnem kolodvoru moral biti provzročena le po dinamitu, kateri je bil najbrž sinoči tje položen in po kakem urnem stroji zažgan. — Zbornica poslancev je za govornika izvolila Peela.

Suakim, 27. febr. Vojaki vzeli so 4 milije od Trinkitata napravljeno vtrdbo, sovražnik je pobegnil. V četrtek zjutraj se pomaknejo naprej proti Ettebu, kjer je pričakovati boja. Sovražnika število se ceni na 3500 mož.

Umrlji so:

22. febr. Marija Ropret, kajžarica, 70 let, vsled Marasmus senilis.
23. febr. Anton Zajec, delavec, zdaj kaznjene, 50 let, Poljanski nasip št. 50, kron. pljučni edem.
25. febr. Jožefa Novak, gostija, 77 let, Dunajska cesta št. 7, oslabljenje.
26. febr. Neža Juvančič, bivša kuharica, 64 let, sv. Florjana ulice št. 29, otrpnjenje pljuč.

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič.**

Tuji.

25. februarja.

Pri **Malič:** Baron Klien pl. Wiesenberg, zasebnik, z Dunaja. — Heurik Winier, iz Gradca. — Karl Martinek, e. k. sodnijski pristav, iz Elbenfelda. — Ernst Elsner, e. k. davkarski nadzornik, iz Novomesta.

Pri **Stonu:** Franc Wressnig, železn. zemljemirec, iz Litije. Matejk wakonigg, kupec, iz Rateč. — Hans Gasser, kupec, iz Št. Mohora. — Jakob Johrum, posestnik, iz Št. Mohora. — F. Močnaj, kruhovek, iz Banjaluke.

Pri **Bavarskem dvoru:** Janez Strum, iz Št. Janža. — Janez Pavlič, učitelj s soprogo, iz Št. Petra.

Pri **Južnem kolodvoru:** Baron Ehrenfels, zasebnik, z Dunaja. — Adolf Schiffer, profesor, iz Prage. — Janez Juvančič, vodja, iz Železnikov. — Janez Krofil, iz Železnikov.

Pri **Avstrijskem cesarji:** Franc Tojce iz Loža. — Josip Dugolin, e. kr. davkar, iz Dignane. — Marija Strukel, s hčerjo, iz Reke.

Dunajska borza.

26. februarja.

Papirna renta po 100 gl.	79 gl.	75 kr.
Srebrna „	80	60
4% avstr. zlata „renta, davka prosta	101	40
Papirna renta, davka prosta	95	30
Ogerska zlata renta 6%	121	90
„ „ 4%	90	30
„ „ papirna renta 5%	87	95
Kreditne akcije	160 gl.	307
Akije anglo-avstr. banke	200 gl.	114
„ avstr.-ogerske banke	844	—
„ Länderbanke	111	80
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	607	—
„ državne železnice	312	20
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	234	20
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	123
4% „ „ „ 1860	500	135
Državne srečke iz l. 1864	100	171
„ „ „ 1864	50	171
Kreditne srečke	100	173
Ljubljanske srečke	20	23
Rudolfove srečke	10	20
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	106	65
„ „ Ferdinandove sev.	105	20
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104	—
London	121	50
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	71
Francoski napoleonid.	9	60 1/2
Nemške marke	59	25

JAKOB BELEC,

klepar

v Šent-Vidu pri Ljubljani,

se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini priporoča za izdelovanje vseh kleparskih del.

V zalogi imam cerkvene svetilnice ali stalnice v različnih zlogih, z belimi ali barvanimi šipami in po raznih cenah. Dvoje svetilnic iz kositerja, olepšane z medenino, velja 10, 12, 14, 18 gold.; iz medenine po 20, 24, 30, 32, 35, 40, 45, 50 gl.; iz tompaka 46, 52, 60 gl. in z lepo barvanimi palicami za svetilnice.

Izdelujem svečnike za pod križeva pota, pušice za pobiranje miloščine po cerkvah; mnogovrstna močna in lepa štedilna železna ognjišča (Sparherde) vse železne in tudi vzdane z bakrenimi kotli. Močna, lepa in umetna železna vrata za cerkve in pokopališča, ograje za krsna kamna, kakor vsakovrstna v kleparski, ključarski, kovino tiskarski in kovaški strok spadajoča dela.

Prevzamem vsakovrstna kleparska in ključarska stavbena dela, izdelovanje pravih strelovodov po najnovšem načinu, barvanje zvonikov in streh itd.

➔ Vsako delo boče pri meni zanesljivo dobro izdelano in kolikor mogoče po nizki ceni. (1)

Imamo jo!!

Po vstrajnih študijah posrečilo se je dr. pl. Bedenu izumiti

➔ pomado za lase, ➔

o kateri se lahko z dobro vestjo reče, da je na svojem mestu. V čisto kratkem času po tej pomadi priraste gosta in krepka brada, kakor tudi lasje; zabranjuje pa tudi izpadanje las. Izumnik je porok za brezpogojen uspeh. (14)

Steklenica velja 2 gl. a. v.

Edina prava se dobi pri izumniku dr. pl. Beden-u v Pragi, Salmove ulice št. 7, kamor je treba denar predposlati.

M. SKRABEC,

klepar

v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Prevzema vse v stavbeno stroko spadajoča dela, tudi mazarijo; dalje se oskrbujejo vsakovrstne poprave kar najhitreje, najbolje in po nizkih cenah. (4)

Izdelovanje črk iz kovine za napise.

Katoliški duhovščini in katoliškim Slovencem

se vljudno priporoča „Katoliška bukvarna“, ki je bila pred polpetim letom od slovenskih rodoljubov osnovana.

Bukvarna opravlja in izvršuje vsa navadna bukvarniška dela; tedaj jemlje dobro in podučne spise v zalogo (se vé, kolikor ji dopuščajo okoliščine); naročuje knjige vseh jezikov in iz vseh kraev; ravno tako naročuje tudi vse časopise. Posebno ima lepo zalogo molitvenih knjig, oskrbuje pa tudi vse druge po željah naročnikov. Prečastiti duhovščini priporočamo prav lepo zalogo missalov, raznih brevirjev, bogoslovskih knjig, podobice, križev, molekov, križevih potov in vseh drugih dotičnih reči.

Vsako naročilo se izvršuje kolikor mogoče naglo in po nizki ceni.

Katoliška bukvarna

na stolnem trgu št. 6.

➔ Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot ponarejeno.

Varstvena znamka.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkoczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezn na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila opostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezn priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, vzsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

(41) posestnik v Smarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prane in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno DORSCH olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne oteklino. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnjenih udih, skaznem želoču, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

➔ Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkoczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.